

INSPIRERENDE SPEEL-LEEROMGEVING

DE HUISHOEK (DEEL 2)

Spel vormt de basis voor de ontwikkeling van het jonge kind. Om kinderen te kunnen laten spelen is een goed ingerichte speelleeromgeving essentieel. Onze adviseurs delen regelmatig hun ervaringen over de speelleeromgevingen. Deze keer zoemen we verder de huishoek (deel 2).

In de huishoek proberen we de wereld van de kinderen naar binnen te halen, de wereld die zij het beste kennen; hun thuis. Dit doen we met een doel, we willen de kinderen de mogelijkheid bieden hun levenservaringen te verwerken en uit te spelen. Ook in de groepen 3 en (nog)hogere groepen hebben kinderen hier een enorme honger naar. Welk aanbod in spel geven we hen eigenlijk? In een vorig artikel (november 2023) hebben we je meegenomen in het belang van de basisinrichting van de huishoek. Deze keer gaan we verder met het begeleiden van het spel in de huishoek.

Stap 2: De huishoek en doelgericht werken

Wie in de huishoek aan het spelen is werkt automatisch aan sociaal-emotionele, motorische en communicatieve ontwikkelingsdoelen. Wanneer je heel gericht een ontwikkelingsdoel wilt stimuleren bij een kind denk dan aan de volgende zaken:

- Bespreek je doel vooraf met het kind. Wees concreet en geef het kind gerichte speladviezen. Bijvoorbeeld; 'vandaag speel jij de mama van een baby met de griep, kijk nog eens goed naar de spelkaarten waar je allemaal aan moet denken wanneer je voor een ziek kindje moet zorgen'.

- Zorg dat het kind succes ervaart in het spel en laat het spel niet te lang duren. Korte intensieve spelmomenten zijn meer waard dan lang aanmodderen;
- Bedenk welk ander kind geschikt is om te koppelen aan dit kind om dat ontwikkelingsdoel te stimuleren. Het kan ook zo zijn dat het kind juist eens helemaal alleen in de huishoek moet kunnen spelen of dat er juist meerdere kinderen en de leerkracht of pedagogisch medewerker nodig zijn;
- Laat het kind na afloop evalueren op het spel en het gestelde doel.

Stap 3: Aanbod plannen

De huishoek kan naast het basisaanbod (door de basis kwalitatief in te richten) ook andere subthema's beslaan. Zo kun je de huishoek aanpassen aan het thema dat op dat moment centraal staat in de groep. Deze thema's zijn nog steeds gericht op het huis en staan dicht bij de belevingswereld van het kind. Denk hierbij aan: 'Ziek zijn', 'De verjaardag', 'Schoonmaken', of 'Verrijking van het spel met de baby (bijvoorbeeld het badje met toebehoren)'.

Deze biedt je gedurende het jaar, passende bij het thema in de groep aan. Het is raadzaam deze materialen op te slaan in aparte dozen voorzien van spelritmekaarten. Deze dozen kunnen eventueel neergezet worden in de huishoek. De subthema's kunnen kinderen van extra spelimpulsen voorzien en hen helpen het spel vooraf te plannen en te organiseren.

Omdat de huishoek echt hoort bij de basisinrichting van je klas zou deze spelplek nooit omgebouwd moeten worden tot een themahoek. De themahoek kan wel naast de huishoek staan en ermee verbonden zijn maar zeker voor de jongere kinderen in de groep moet het basisspel in de huishoek ten alle tijden beschikbaar zijn.

Stap 4: Inzet materialen

Onthoud de volgende stelregel; hoe jonger de kinderen, hoe minder materialen je aanbiedt. Vergeet niet dat de kinderen eerst ervaringen met de materialen moeten opdoen en vaardig moeten worden in het gebruik hiervan. Ook in de omgang met en mogelijkheden van de materialen in de huishoek hebben kinderen instructie nodig. Daarnaast hebben ze nog moeite met de focus te houden. Veel materiaal kan afleiden en juist een terugval naar het manipulerende spel veroorzaken.

Daarnaast is het leuk om kinderen soms te verrassen met nieuw materiaal zoals water om echt af te wassen of klei om mee te koken.

Zorg dat er ook altijd voldoende materialen aanwezig zijn om de aanvankelijk lees- en schrijfbehoefte mee tegemoet te komen. Pennen, stiften, scharen, plakband en papier maar ook foldermateriaal en kookboeken moeten een plekje krijgen in je huishoek. Je zou maar een verjaardagskaart willen versturen, een telefoonnummer moeten noteren of je wekelijkse boodschappen moeten inslaan?!

Stap 5: Spel begeleiden

Zoals in elke andere spelhoek beslaat de spelbegeleiding in de huishoek in de basis ook de volgende drie zaken:

- Inspireren tot spel (zoals beschreven in de vorige stap)
- Actief meespelen
- Leren spelen

Er zijn altijd nog de kinderen die de huishoek een moeilijke spelplek vinden. Logisch ook, want om goed te kunnen (samen)spelen in de huishoek moet je ook al hoog kunnen functioneren en verschillende vaardigheden kunnen toepassen. Dit betekent dat we (sommige) kinderen gerichte instructie moeten geven op de huishoek. Meestal vinden wij volwassenen dit lastiger dan de kinderen. Mijn ervaring is dat de kinderen het voorspelen (de spelinstructie) van de leerkracht zalig vinden. Spelritmekaarten (ofwel spelscripts) kunnen daarna kinderen ondersteunen in het naspelen van het spel dat hen is aangeboden. Je kunt natuurlijk foto's en tekeningen hiervoor gebruiken maar je kunt je spelinstructie ook eens laten filmen en de iPad meegeven naar de huishoek ter ondersteuning van het spel.

Tot slot

Wanneer kinderen aangeven dat ze klaar met spelen zijn, geloof ze dan ook. Wees er zeker van dat de kinderen binnen een kort tijdsbestek een positieve ervaring hebben opgedaan met het materiaal, elkaar en/ of jou als spelbegeleider en evalueer het positieve gedrag kort en bondig in de grote kring (evalueren, stap 6). Wanneer je kinderen terugstuurt en laat aanmodderen wordt de huishoek een 'werkje' en dat willen we echt voorkomen.

Meer weten?

Wil je vrijblijvend meer weten over een sterke speel-leeromgeving op jouw kinderdagverblijf of basisschool? Of wil je ondersteuning bij het op orde brengen van de hoeken op jouw groep? Neem dan vrijblijvend contact op met een van onze adviseurs en informeer of Edux jou of jouw team kan ondersteunen.